Barn har alltid to biologiske foreldre

Nyqvist M.

Når barnet har lagt seg

192 s. Oslo: Cappelen Damm, 2010.

Pris NOK 349

ISBN 978-82-02-31933-5

Dette er en selvbiografisk fortelling der den kjente svenske skuespilleren Michael Nyqvist (f. 1960) beskriver minner og hendelser gjennom barndom, oppvekst og voksenliv. Boken har en rekke kapitler

uten overskrifter. Dette, sammen med tittelen, bidrar til at forfatteren gjennom det hele fanger leserens oppmerksomhet og undring over hvordan det kommer til å gå. Valget av tittel forblir imidlertid uklart. Dette dreier seg verken om søvnvansker eller viktige hendelser etter sengetid, slik denne anmelder trodde da hun sa ja til å anmelde. Derimot handler det om forfatterens/adoptivbarnets opplevelser og søken etter sine biologiske foreldre.

Nyqvist skriver meget godt. På en konsis og velformulert måte beskriver han ulike episoder og erfaringer fra barndom, oppvekst og aspekter ved egen utvikling som skuespiller i Stockholm. Beskrivelse av adoptivforeldre, tidligere og nåværende ektefelle og de to egne barna er gjort med diskresjon. Her er heller ingen tolking eller analyser av hvordan barnets eller ungdommens opplevelser eller de voksnes atferd skal forstås. Dette overlates til leseren. Men fremstillingen engasjerer på mange plan, ikke minst når det gjelder å få vite hvordan det går når forfatteren oppsøker sin biologiske mor eller forgjeves har dratt til farens hjemland.

Adoptivbarn og barn født etter in vitro-fertilisering har behov, rett og muligheter til å kunne få vite og eventuelt komme i kontakt med sine biologiske foreldre. Slike spørsmål er stadig aktuelle, enten de er knyttet til TV-serien *Tore på sporet* eller f.eks. donorinseminasjon. For mange adoptivbarn oppstår ønsket om å få «vite mer» først når de får egne barn. Nyqvists biografi kan bidra til at leseren får en bedre forståelse av hvor viktig og til dels smertefullt dette temaet kan være for adoptivbarnet. Den kan også føre til at leseren møter dem det måtte angå på en mer forståelsesfull måte. Derfor kan denne biografien trygt anbefales til kolleger.

Inger Helene Vandvik
Slependen

Nyttig for forskningsinteresserte

Carlsen KCL, Staff A.

Forskningshåndboken

Fra idé til publikasjon. 4. utg. 184 s, ill. Oslo:

Oslo universitetssykehus, Ullevål, 2009. Gratis

ISBN 978-82-473-0022-0

Forskningshåndboken er en omfattende samling av nyttig informasjon, råd og tips utgitt for å hjelpe forskere i medisinske og helsefag. Forfattergruppen består av leger med lang forskningserfaring, og boken ble

første gang utgitt i 2003 som en praktisk veiviser for forskere ved Ullevål universitetssykehus. Forfatterne har i 4. utgave ajourført håndboken med nye lover og regler for medisinske og helsefaglig forskning. Målgruppen er forskningsinteressert personell ved sykehus og biomedisinske/helsefaglige forskningsinstitusjoner.

Boken foreligger i kompendieform med enkel layout. Den er oppdelt i 16 kapitler som omhandler forskjellige aspekter ved forskningen samt et appendiks med nyttige lenker, forslag til protokollpunkter, sjekkliste før oppstart av et forskningsprosjekt og en samling av forskningsrelevant jus, lovverk og definisjoner. Kapitlene er systematisk oppbygd med en generell del fulgt av lokale tips for Oslo universitetssykehus, Ullevål og Haukeland universitetssykehus. Til slutt er det satt av plass til egne notater. Blant illustrasjonene finner man «slalåmløypene», informative fremstillinger av den kronglete veien til prosjektgodkjenning eller doktorgrad. Teksten er velskrevet og gjennomarbeidet, de mange kryssreferansene og nettadressene holder stort sett mål.

Innholdsmessig er boken en nær fullstendig samling av definisjoner, fremgangsmåter og henvisninger til nyttig videre informasjonsinnhenting. Gangen i forskningsprosjektet er beskrevet: fra idéfase via planlegging, protokollskrivning, veiledning og gjennomføring, til bearbeiding og publisering av resultater. Begrepene i den nye helseforskningslovens «prosjektspråk» blir beskrevet og de regionale forskningsetiske komiteenes rolle i vurdering av forskningsprosjekter blir gjennomgått – hva skal meldes dit og hvordan, hva skal andre tilsynsmyndigheter ha beskjed om? Godkjenning av biobanker, søknader om legemiddeltutprøving, lagring av persondata og internasjonal registrering – du finner det her. Det gis konkrete eksempler på informasjonsskriv til studiedeltakere og lister med e-postadresser til finansieringskilder og rådgivende instanser. I kapitlet om forsk-

ningsetikk og uredelighet burde forfatterne kanskje ha nevnt forskningsombudet ved Universitetet i Oslo og Oslo universitetssykehus? Papirutgaven er grei å lese, men mindre egnet som oppslagsverk. Det store antallet nettlenger vil raskt bli utdatert, f.eks. har Seksjon for forskerutdanning ved Det medisinske fakultet i Oslo ny nettadresse fra 1.1. 2010 (1). Nettversjonen av håndboken er fritt tilgjengelig, loves regelmessig oppdatering og er i tillegg søkbart, så suppler med bruk av denne (2).

Forskningshåndboken (på papir eller nett) kan trygt anbefales for alle som driver medisinsk forskning. Både uerfarne stipendiater og etablerte forskere (særlig innenfor klinisk forskning) vil ha glede av at så mye relevant informasjon er samlet på ett sted. Da spares man for selv å måtte finne frem i helsebyråkratiets jungel av lover og regler.

Lise Sofie H. Nissen-Meyer

Forskerlinjen

Det medisinske fakultet

Universitetet i Oslo

Litteratur

1. Universitetet i Oslo. Forskerutdanning. www.med.uio.no/forskning/forskerutdanning (15.3.2010).
2. Oslo universitetssykehus, Ullevål. Forskningshåndboken. www.ullevaal.no/forskningshåndboken (15.3.2010).

Grundig om akutt hjertesvikt

Krüger W, Ludman A.

Acute heart failure

Putting the puzzle of pathophysiology and evidence together in daily practice. 178 s, tab, ill. Basel: Birkhäuser, 2009. Pris EUR 50
ISBN 978-3-0346-0021-7

Akutt hjertesvikt er en kritisk tilstand som krever hurtig og kompetent utredning og behandling. I praksis kan opptil 75 % av tilfellene av akutt hjertesvikt relateres til akutt forverring av kronisk hjertesvikt.

Pasienter med akutt hjertesvikt er en heterogen gruppe, og håndtering av disse kan derfor være en stor utfordring.

Dette er ment å være en håndbok for alle som kommer i kontakt med pasienter med akutt hjertesvikt. På tross av den nærmest er i lommeformat, fremstår den som et oppdatert oppslagsverk innen utredning og behandling av akutt hjertesvikt. Forfatterne er erfarne klinikere ved anerkjente universitetssykehus og har omfattende erfaringsgrunnlag fra hjerte- og intensivmedisin. Hovedmålet synes å være å fremme forstå-